

SŁOWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata
na miesiąc 1 zł. 80
gr., na prowincji i
z odnośnikiem do
domu 2 zł. 50 gr.
Ogłoszenia
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 10 groszy
polskich, na dru-
giej i trzeciej — 8
gr., na czwartej —
5 gr. Ogłoszenia
drobne po 3 grosze
za wyraz. Tłustym
drukem — podwój-
nie. Najm. ogł. —
30 gr. Dla zagranic-
y ceny o 100 proc.
wyższe. Układ ogło-
szeń czterokolumnowy.
Ceny ogłoszeń po-
dane w złotych pol-
skich, obliczane bę-
dą podług kursa
złotego franka,
ustalonego przez
Ministra Skarbu.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-BJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783

HURTOWNIA OPAŁOWA

M. NAPIÓRKOWSKI

WE WŁOCŁAWKU, UL. KALISKA Nr. 17, TELEFON Nr. 209

przyjmuje zamówienia na miesiąc **kwiecień do dnia 30 marca włącznie.**

POLECA:

WĘGIEL I KOKS

najlepszych gatunków z (głębokich kopalń)
z terminową wysyłką.

PODZIĘKOWANIA DLA HURTOWNI OPAŁOWEJ M. NAPIÓRKOWSKI

Pozwalam sobie złożyć Sz. P. podziękowa-
nie za b. szybkie dostawienie zamówionego
dla Gimnazjum Państwowego Ziemi Kujaw-
skiej węgla, który przy tem, zgodnie z za-
pewnieniem Sz. P., okazał się wyborowego
gatunku. Z poważaniem
L. Wencel dyr. Gimn. Państw. Ziemi Kuj.

Niniejszem miło nam zakomunikować
W Panu, iż dostarczony nam przez Niego
węgiel (kostka) jest doskonałej jakości.
Jesteśmy zupełnie zadowoleni i dziękujemy
W Panu za punktualne i solidne wypełnienie
zamówienia. Z poważaniem
„Wista”
„Amerykańska Spółka Akc.
The American Engineering Co”
A. Kwiatkowski.

Niniejszem składam Szanownemu Panu
podziękowanie za szybką dostawę wybo-
rowego węgla. Z poważaniem
Ks. R. Kmiecik, dyr. Księg. Powsz. i Druk. Diec.
Włocławek, d. 22 marca 1924 r.

Niniejszem z przyjemnością dziękujemy
W Panu za dostarczony nam węgiel który,
tak co do jakości, doborowego gatunku, jak
i również punktualnej dostawy, zyskał nasze
najwyższe zadowolenie.

Wobec powyższego i nadal całkowicie
nasze zamówienia węgla powierzać będzie-
my W Panu. Z poważaniem
Polska Fabryka Fajansu B-cia Cohn i S-ka
w Włocławku, ul. Bracka Nr. 4
E. Witkowski.

Niniejszem mam zaszczyt złożyć podzię-
kowanie za punktualne dostarczenie węgla
do mego składu, a przede wszystkim za wy-
borowe gatunki. Dopiero teraz Włocławek
ma możność nabywania dobrego węgla po
przystępnej cenie, za co dziękuję mi nieraz
moim odbiorcy, więc i ja też składam podzię-
kowanie Szanownemu Panu, życząc jak naj-
większego rozwoju Hurtowni Opałowej.
Z poważaniem St. Lewandowski
Detaliczna sprzedaż węgla przy ul.
Królewieckiej 30 w Włocławku.

Triumf nad samym sobą daje dopiero miarę
własnej siły.
J. I. Kraszewski.

Ruch religijny.

Od Kujawskiego Koła Ligi Obrony Powietrznej Państwa i Komitetu Obrony Przeciwigazowej we Włocławku.

Do wszystkich Obywateli Kujaw.

Rodaku!

Stan Polski pod względem lot-
nictwa, w porównaniu z Niemcami
a nawet Bolszewją, jest rozpaczliwy.
Każdy musi wiedzieć, że przyszłe
wojny będą się toczyły głównie w po-
wietrzu, a więc musimy mieć gazy
i lotnictwo. Bez tego w 2—3 godzin
Polski nie będzie. Zginą miasta, wsie,
ludność i jej dobytek. Czy kto z uc-
ciwych Polaków chce, aby tak było?
Innego ratunku od zagłady nas, dzieci
naszych i dobytku nie masz, jak natych-
miastowe stworzenie floty lotniczej
i zastępów lotników. Groźny stan
rzeczy dyktuje to: nieodzownie musisz
dla ochrony własnej być członkiem
Koła. Jeśli nie możesz działać —
musisz złożyć ofiarę. Wróg nie czeka
i uprzedzać nie będzie, nie opamiętasz
się, jak zginie w ciągu 10 minut trud
całego Twego życia, dzieci, dobytek,
Ty sam, a gorzej, gdy pozostaniesz
sam żywy, a reszta będzie pokale-
czona nazawsze.

Gazy niszczą i trują każdy żywiol,
a więc jeżeli sam ujdiesz zagłady,
bydło i ptactwo pozostałe przy życiu —
zdechnie, bo trawa będzie zatruta,
i nie pomogą Ci ani Twoje poglądy
polityczne, bądź prawicowe, bądź le-

wicowe, ani marki, ani dolary; nawet
jeżeli je będziesz trzymał w cudzo-
ziemskich bankach, bo będziesz z
dziećmi zabity i dolary dostaną się
obcemu państwu; ani uciekniesz po-
ciągiem, bo te będą zmiażdżone, ani
piechotą nie ujdiesz i nie uchronisz
się, bo wszystko, co na drogach i po-
za niemi — krzaki, lasy, woda i trawa —
wszystko będzie zatrute.

Gazy odnajdą Cie wszędzie!
Zastanów się, Rodaku! Pomyśl!
Prawdziwi Polacy, ucziwi Oby-
watele, robią co mogą, aby rato-
wać Polskę od zagłady, nie potrze-
bują oni ani odznaczeń, ani nagrody —
jedynie miłość Ojczyzny kieruje niemi,
pamiętaj to, a grosz Twój nie zginie;
sam będziesz uratowany i spokojnie
będziesz mógł pracować bądź na rol,
bądź w przemyśle, w handlu, bądź
w służbie urzędniczej.

Przeostroga zrobiona! Opamiętaj
się, Rodaku!

Kujawskie Koło
Ligi Obrony Powietrznej Państwa
i Komitet Obrony Przeciwigazowej
we Włocławku.

Zapisy przyjmuje Bank Kujawski
we Włocławku i Delegacji Kujawskie-
go Koła L. O. P. P.

Bolszewizm prowadzi zacieklą,
upartą walkę z religją. Depcze on
wszystko i poniewiera wszystkim, co
ma związek z Bogiem, Kościołem,
kultem jakimkolwiek. Szerzy bezwy-
znaniowość. Znieprawia umysły kobiet
i dzieci.

Oto w *Bezboźniku*, czasopiśmie
poświęconem specjalnie walce z re-
ligją, znajduje się artykuł p. t. »Ko-
bieta a religja«, bolejący nad tem, że
»przyszłych komunardów, przyszłych
budowniczych naszego życia wycho-
wuje dotychczas nie państwo, lecz
przedewszystkiem rodzina i ludzie,
którzy otaczają dzieci w domu, na
podwórzu, na ulicy, u sąsiadów i zna-
jomych«. Ponieważ zaś to otoczenie
stanowią przeważnie kobiety, które
są jeszcze religijne, przeto psują one
czarnoziem mózgow dziecięcym, co
w następstwie »utrudnia szkole wy-
rywanie chwastów i posiew na zaśmie-
conej glebie nasion nauki«.

Z tego już widać, jak wygląda
»nauka« bolszewicka, która stawia
sobie za cel odbieranie tego, co wszcze-
piły im w dusze matki. W ten spo-
sób odbywa się rujnowanie rodziny,
a co za tem idzie — społeczeństwa.

I dzieje się to właśnie w chwili,
kiedy cały świat zachodnio-europejski
zwrócił uwagę na potęgę uczucia re-
ligijnego, jako najsilniejszej więzi po-
między ludźmi. Wszędzie dokonywa
się obecnie wielka przemiana. Wszę-
dzie religijni, jako czynnikowi życia
społecznego, przywrócone jest zna-
czenie. Wszędzie spostrzeżono, że
niema i nie może być odrodzenia ludz-
kości bez odrodzenia »w duchu« po-
szczególnego człowieka.

W jednej tylko Rosji bolszewickiej

jest inaczej. I to daje nam poznać
jak przepaścista różnica istnieje po-
między kulturą zachodnio-europejską,
a tem, co jest »kulturą« w rozumieniu
bolszewików.

Na szczęście u nas, pomimo całej
rozkładowej roboty, prowadzonej
przez czynniki wywrotowe, jest ina-
czej. W Polsce zaczyna się także
budzić głęboki ruch myśli, zmierza-
jącej ku odrodzeniu uczucia religij-
nego. Zaznaczyliśmy to już na tem
miejscu niejednokrotnie. Dzisiaj chce-
my zwrócić uwagę czytelników na wy-
dawnictwo p. t. »Społeczna myśl re-
ligijna«, którego pierwszy zeszyt teraz
się ukazał.

»Opowiadamy się — mówią od
siebie i o sobie wydawcy — na sta-
nowisku religijnem, jako ludzie w ogóle
i jako Europejczycy, odpowiedzialni
za ideał człowieczy, hodowany w pra-
cy ludzi, budujących »civitas Dei«,
a kształtowany w sztuce europejskiej
od Homera do Mickiewicza. Śledząc
wzbieranie fali ducha religijnego, idą-
cej przez świat, czujemy zarazem, że
za postawę »duchową i za udział no-
wego pokolenia w odrodzeniu religij-
nem naszych czasów jesteśmy odpo-
wiedzialni«.

»Życie religijne w Polsce znajduje
się w okresie zadawnionego upadku.
Podniesienie go w pracy codziennej,
w nauce i sztuce, uznanie jego głosu
w sprawach gospodarczych i politycz-
nych jest warunkiem odnalezienia się
w duchu. Trzeba wyteżyć siły, aby
znaleźć w sobie i dokoła siebie to,
co jest najgłębszą naszą treścią«.

»Wierzmy, że jest w Polsce dużo
ludzi, których stosunek do życia ma
religijne, wiecznościowe podstawy,

Ogłaszajcie się w „Słowie Kujawskim”

którzy żyć chcą nie jeno dniem dzisiejszym i jutrem najbliższym, lecz, uważając istnienie własne za watek życia, przepływającego od naszych wstępnych do zstępnych najdalszych, nastawiają celowo swe myśli, uczucia oraz poczynania w przyszłość i pod tym kątem traktują teraźniejszość. Ludzie ci czują, że wieczność przepływa przez ludzkość, że człowiek waży w wieczności tyle, ile w narodzie i przez naród zdziała dla ludzkości.

To wyznanie wiary nie może nie pociągnąć ku sobie każdego głębiej myślącego i czującego polaka, który do tych samych lub podobnych wyników doszedł drogą swojej pracy wewnętrznej. Idzie tylko o to, aby tych ludzi, którzy tak myślą i czują, zjednoczyć, a staną się oni wówczas siłą, która przeciwstawi się w sposób stanowczy dalszemu rozkładowi narodu, prowadzonemu pod chorągwią anarchii.

W treści zasadniczej swoich, starannie dobranych, artykułów „Społeczna myśl religijna” jest gorącym protestem przeciw jednostronnemu materializmowi naszej epoki.

„Materializm brutalny, zarówno stosowany, jak i wyznawany, musi prowadzić do katastrofy. I katastrofa ta tem jest głębsza, tem straszniejsza, im dziedzina ducha jest bardziej zapuszczona, zaniedbana, lekceważona. Nutt życia został dzisiaj poważnie nadwątlony. Zachodzi obawa o ciągłość, obawa załamania się. Chucie i instynkty w atmosferze niezdrowej niepokoju rozigrały się. Zwierz ludzki nurza się w kale i zbrodni. Lecz budzi się i opamiętanie. Kotwicy mocnej, oparcia, lądu szukają rozbitki ludzkie przytłaczane i druzgotane przez chaos materji”.

Mamy tu do czynienia wyraźnie z prądem nawskroś nowoczesnej myśli, która, wyzwolona z obroży materializmu dąży do istotnego odrodzenia człowieka od wewnątrz. Jest to znamienne i chlubne dla kultury polskiej.

Jana.

**Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.**

STANISŁAW JANUSZ.

**LUTER
prezydentem Polski.**

II

Najpierw postanowiła zrobić rzecz najłatwiejszą: przejrzeć raz jeszcze list, jaki wystosowała do kilku swych uczennic, na ich prośbę o wiązanek wskazówek życiowych napisany. Rozłożyła go przed sobą i czytała tę swego rodzaju niewierszowaną „Ode do młodości”.

„Dziewczynki moje, wszystkiele! — Staję przed Wami z sercem otwartym w tej cudownej chwili, kiedy już od lat kilku Polska w szeroko rozwarte ramiona zgarnąć nas wszystkie chce i myśla swoją wiekową natchnąć i w każdej serce poszeptać to słowo żywe: »Czuwaj!« Nie ja, lecz chciałabym, żeby przemennie do Was mówiła Polska.

Nie chcę przypominać już goryczy, wszystkich zawodów, ciężkich zarzutów, wyrzutów i skarg, miotanych na dziewczynę polską przez tak niedawny, a tak bolesny czas wojny i w latach bezpośrednio po niej. Nie zamierzam ran jątrzyć, lecz goić. Chcę z Wami, promienna i radosna, jak zjawia wiosny, co idzie, ręką w rękę przebiec po wszystkich terenach pracy, gdzie Waszego serca, Waszych umie-

Sejm, Senat i Rząd.

Sprawozdanie komisarza oszczędnościowego.

WARSZAWA, 26. 3. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej Komisji budżetowej nadzwyczajny komisarz oszczędnościowy, p. Moskalewski złożył obszernie sprawozdanie z działalności nadzycz. Komisariatu Oszczędnościowego, z którego sprawozdania wynika, że dotychczas udało się zmniejszyć wydatki państwowe przez skreślenie 23,000 etatów urzędniczych, niezależnie zupełnie od szeregu oszczędności w wydatkach rzeczowych, opartych na reorganizacji poszczególnych działów administracji i przedsiębiorstw państwowych, co w znacznym stopniu umożliwiło równowagę budżetu, obserwowaną w ostatnich miesiącach. (Pat.)

Komisja budżetowa na dzisiejszym popoł. posiedzeniu prowadziła dyskusję nad sprawozdaniem nadzwyczajnego komisarza oszczędn. W dyskusji zabierało głos szereg posłów oraz prezes Najwyższej Izby Kontroli Państwa Zarnowski i nadzwyczajny komisarz oszczędn. Moskalewski. Dyskusji nie ukończono. Dzisiaj komisja przystąpi do budżetu min. sprawiedliwości, którego referentem jest poseł Smiarowski. Zakończenie z czytania budżetu Prez. Rady Min. będzie połączone z 3. czytaniem tego budżetu.

Z Rady Ministrów.

Rada Min. na posiedzeniu w dn. 26 bm. zatwierdziła następujące projekty ustawy: Projekt ustawy w sprawie częściowej zmiany ustawy o uposażeniu funkcyjarzy państwowych i wojskowych. W sprawie częściowej zmiany ustawy o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prokuratorów w

sprawie częściowej zmiany ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcyjarzy państwowych i wojskowych zawodowych, rozporządzenie o wykonaniu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcyjarzy państwowych i zawodowych wojskowych, projekt zarządzenia Prezydenta Rzplitej o wywłaszczeniu gruntu pod budowę magazynu dla amunicji obwodu warownego Wilno oraz placu pod budowę magazynu technicznego stałego, rozporządzenie o zmianie niektórych kwot pieniężnych w ustawie o sądach przemysłowych i w ustawie, zawierającej ordynację dla rozjemców, obowiązujących na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego oraz górnośląskiej części województwa śląskiego, rozporządzenie o liczeniu czasu spędzonego w służbie państwowej nie sędziowskiej, tudzież czasu spędzonego w służbie państwowej sędziowskiej i prokuratorkiej w wypadku przejścia z jednej kategorii służbowej do drugiej w dziale ministerstwa sprawiedliwości, rozporządzenie o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy o nieobecnych i zaginionych na powiaty wileński, trocki, ośmiański, święciański, bractawski i wilejski rozporządzenie o podwyższeniu dodatków drożyznianych do rent pobieranych na podstawie ustawy ubezpieczeniowej od nieszczęśliwych wypadków w przemyśle i rolnictwie, obowiązującej w b. dzielnicy pruskiej, rozporządzenie o dodatkach drożyznianych do rent ubezpieczeniowych inwalidów z powodu starości o dla rodzin po ubezpieczonych, zapewnionych obowiązującą w b. dzielnicy pruskiej ordynacją ubezpieczeniową Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r.

Z KRAJU.

Szkodliwe plotki o raku ziemniaczanym. Zakaz przywozu ziemniaków z Polski do szeregu państw zagranicznych wywołany jest błędnym mniemaniem, jakoby w Rzplitej Polskiej rozpowszechniona była choroba raka ziemniaczanego. W rzeczywistości rak ziemniaczany, występujący w Niemczech i Czechosłowacji został

w Polsce po raz pierwszy i jedyń stwierdzony w r. 1922, na jednym tylko polu o powierzchni 1/2 hektara w gospodarstwie na pograniczu Niemiec. Poza tem nigdzie w Polsce dotychczas choroby raka ziemniaczanego nie zaobserwowano. Obecnie obowiązujące zakaz przywozu ziemniaków do Polski z Czechosłowacji i Niemiec. Minist. Rolnictwa i Dóbr Państw. ze swej strony przedsięwzię-

jętności, Waszego czystego zapalu i pełnego poświęcenia czynu potrzeba.

Proszę, pójďtecie za mną!

Wy wiecie, że są placówki, które tylko Wy objąć możecie. Nie zastąpi Was na nich ani doświadczenie starszych, ani rozum mężczyzn, ani od waga żołnierza, ani nieraz praca kapłana. Waszych gorących serc, Waszych dziewczęcych ramion, Waszej dziecinnej radości i wytrwałości młodych sił, Waszego zapalu, który nie zna jeszcze wątpień, Waszej miłości, która wszystko ogarnia, leczy, podnosi, prowadzi, która na własnych skrzydłach innych z ziemi ku wyżynom niesie, — Polska chce, żąda i to dać jej musicie!

Musiciele!

Opierać się Wam nie wolno! Macie być żołnierzami czynu, jak bracia Wasi byli żołnierzami krwi! Oni Wam dali wolną Ojczyznę, Wy im ją zachować musicie!

Trwożycie się przed zbyt ciężkim zadaniem? Chcecie się zastąpić nieumiejętnością? Nie umiem i nie mogę powinno zniknąć z polskiej mowy! Ach wiele z Was, wiele zdziałać już dziś potrzebi. O Wy młodsze nasze siostry przypatrzcie się swym umiłowanym, a zobaczycie, że każdym z nich służyć możecie Ojczyźnie.

Jakież to tereny pracy czekają nas?

Wszystkie, na których kobieta od-

dawna pracownicą była i te, na których mężczyzn zabrakło.

Przypomnę Wam tylko jeden teren, nasz specjalnie, teren serca — Miłość. Miłość, którąśmy z pierś matek naszych wypili, którąśmy obrazami chwały Ojczyzny, klęsk, niedoli, cierpień, łez, kajdan, Sybirów rozpalali, którąśmy w tajemnym czynie utrzymania ducha w narodzie wzmacniali, we łzach tęsknoty do „Wolnej” czyściły, miłość ta dziś wolna, domaga się hymnu radości, hymnu pracy twórczej, hymnu, któryby ogarnął i przeniknął wszystkie serca, wszystkie stany, któryby jak ofiara Ablowa, wdzięczna, płynąca niebu, łącząc nas z niem spełnieniem pragnień Najwyższego: „Kochajcie się, jak ja Was umiłowalem!”

Weźmy teren najbliższy — domowe nasze życie. Czem ono jest? Tem, czem je kobieta uczyni. Uczynić może źródłem szczęścia. Jak ze źródła woda wypływa strumieniem, tak i z Twego ogniska szczęścia szczęście płynąć może po Polsce strumieniami. Czy colniesz się przed takim zadaniem?

Uchowaj Boże!

A więc dziewczynko w domowym ognisku bądź najczystsza krynicą radości, w którejby zmęczeniu odpoczniesz, ochłodę znaleźć mogł, bądź ogniem miłości, łączącym zwaśnionych, bądź przykładem dziecinnej wiary, która niewiarę i wątpienie życia po-

MYSLI.

Wybrał J. K.

To szczęście ziemskie jest tylko podrzędną rzeczą i wiedzą o tem wszyscy, którzy tylko za szczęściem gonili i którym ten owoc w ustach zgorzkniał... albo ci, którzy nie otrzymali i dotąd cierpią.

Słowacki.

to kroki, mające na celu poinformowanie państw zagranicznych o faktycznym stanie rzeczy.

Kilimy polskie dla Dalekiego Wschodu. Ze źródeł miarodajnych, dowiadujemy się, że kilimy polskie mogłyby liczyć na pobyt na rynkach wschodnich, jak to: w Japonji—wśród kolonii europejskiej, liczącej w całym kraju kilka tysięcy osób; dla hotelów, odbudowujących się zarówno w Tokio jak i Jokahamie; wśród japońskich sfer zamożnych, zarządzających domy swoje po europejsku. Poza tem polskie kilimy mogłyby mieć zbyt w Chinach, gdzie kolonia europejska jest znacznie liczniejsza niż w Japonji. W Chinach zainteresować można kilimami polskimi w pierwszym rzędzie wielkie firmy angielskie w Szankhaj.

W sprawie anulowania traktatu o mniejszościach narodowych. W żydowskim kole sejmowym odbywają się narady w związku z rozpowszechnionymi pogłoskami w sprawie mającego się pojawić projektu pewnej grupy senatorów anulowania traktatu o mniejszościach narodowych. Projekt ten jakoby miał być przedłożony rządowi. Jak się dowiadujemy, na tym podłożu żydowskie kole sejmowe przystąpiło do porozumienia się z przedstawicielami klubów innych mniejszości narodowych.

Wysokość kontyngensu wywozowego zboża. Jak się dowiadujemy, w sferach rządowych projektowany jest wywóz zboża spożywczego zagranicę w ramach kontyngensu w wysokości 400.000 ton. Głównie chodzi o żyto, jęczmień i owies. Produkty te mają być wywożone za waluty wysoce cenne.

KTO chce wiedzieć co się w świecie dzieje.

TEN czyta i prenumeruje

„PRZEGLĄD ŚWIATOWY”

największe czasopismo ilustrowane w Polsce.

Do nabycia wszędzie - gdzie niema żądać.

Prenumerata kwartalna 12.000.000 mkp.

Wszelkie korespondencje i prenumeratę wysyłać pod:

Skrzynka poczt. 155, Warszawa.

kona, bądź tą małą mrówką życia na którą chętnie zwraca się wzrok ludzki, podziwiając nieustanną cnotę pracowitości, i misterne gmachy, które ona buduje. Ta czysta schludność, która nas zachwyca u obcych, ta skrzętność, która zabezpiecza przed zniszczeniem czy zepsuciem dorobków ludzkich, to umiłowanie piękna, które ozdabia i miłym czyni domowy zakątek, to dobre, wesole, dziecinne serce, które do domu przyciąga, chroniąc przed światem pokus i zepsucia, to Twojem powinno być dziełem.

Jak dojść do tego? Wszystko, cokolwiek robisz — rób doskonale.

Czy podolał?

Podolał! Oto jedna odpowiedź, jaką nam dać wolno. Nie my — zajmijmy placówkę obcy, nie nasze umiłujmy serca staną do pracy — to pochwyć tę pracę wróg i pracować będzie na zglubę naszą.

Bracia nasi nie zaprzędali granic Polski. Nie zaprzędajmy ducha polskiego lenistwem czynu! Z nas Polska się rodzi. Jej duchowi dajemy krew i ciało! Uczynimy go aniołom podobnym! A raczej nie... Zrozumiałej powiem, uchwytnej! Uczynimy go podobnym Chrystusowi!

d. c. n.

Co niesie dzień?

MARZEC

29

SOBOTA

Dziś: Cyryl d. m.
Jutro: 4 Postu. Kwiryn m.
Jan Klimak o p.
Wschód słońca o g. 5.44
Zachód o g. 6.27
Wsch. księżycy o g. 3.1
Zachód o g. 11.55

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Marzec	godzina	ciężnienie powietrza w mm/700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie niebo 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
27	21	51,5	—	0	C — 0
28	7	48,8	—	10	C — 0
28	13	47,8	—	10	C — 1

Z powodu remontu klatki dla termometrów, notowań temperatury przez kilka dni nie będzie.

Kurs franka złotego waloryzacyjnego na dzień 29 marca r. b. wynosi 1.800.000 mk.

Z giełdy d. 28. 3:

Dolar	9 250.000
Funt angielski	39.750.000
Frank szwajcarski	1.599.500
Frank francuski	500.000
Frank belgijski	398.000
Liry włoskie	402.000
Korony czeskie	264.600
Korony austriackie (100)	139.095
4% poz. pr. mi. 1.100.000, 8% poz. złota 15.000.000, 6% poz. seria II A. 1.350.000, 6% pożycz. dol. 5.640.000, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemięckiego (216 mk. = 100 rub. rosyj.)	

Odczyt prof. Cybulskiego. Odczyt prof. Cybulskiego „Ilustracja muzyczna do dramatu greckiego” odbędzie się w sobotę 29 marca punktualnie o godz. 7-ej wieczorem w sali Aktowej Gimnazjum Ziemi Kujawskiej. W niedzielę powtórzenie odczytu — koncertu dla młodzieży szkół średnich o godz. 5 ej pp. Odczyt będzie wielkie zainteresowanie. Niewielka ilość pozostałych biletów sprzedawana będzie od godz. 6—7 wiecz. w sobotę przy wejściu na salę.

„Spójnia” W sobotę, dn. 29 b. m. odbędzie się o godz. 8 wiecz. ogólne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej „Spójnia”, na którym łaskawie wygłosi bardzo ciekawy odczyt ks. kan. Filipski. Wzywa się wszystkich druhów o punktualne przybycie na to zebranie. **„Gotów!”** Zarząd.

Konferencja w gimn. im. Długosza. W niedzielę dnia 30 b. m. o godzinie II rano zaraz po nabożeństwie uczniowskim odbędzie się konferencja Rady Pedagogicznej gimn. im. Długosza z rodzicami i opiekunami uczniów, uczęszczających do tegoż gimnazjum.

Walne zebranie. Dnia 30 b. m. o godzinie II m. 30 rano w gmachu Gimnazjum Państwowego Ziemi Kujawskiej we Włocławku przy ul. Szkolnej odbędzie się Walne Zebranie Towarzystwa Pomocy dla niezamożnych uczniów Gimnazjum Państwowego (Bursz Uczniowskie) z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zapalenie zebrania i wybór przewodniczącego oraz sekretarza.
- 2) Odczytanie protokołu poprzedniego zebrania.
- 3) Sprawozdanie kasowe za rok sprawozdawczy i projekt budżetu na r. 1923/24.
- 4) Ustalenie składek członkowskich.
- 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących.
- 6) Wolne wnioski. O łaskawe liczne przybycie na zebranie uprzejmie zaprasza W.P. Zarząd.

MECZENSTWO ŚW. STANISŁAWA. Ruchliwa Sekcja Dramatyczna Stow. Młodz. Katol. „Spójnia” wystawi w niedzielę dn. 30 b. m. w teatrze „Polonia” tragedję w 4 akt. ze śpiewami Ig. Ziemyby p. t. „Męczennictwo św. Stanisława przez Bolesława Śmiałego” na Skałce. Reżyserja jej wzruszającej tragedji kieruje p. dyr. Jaskiewicz art. dram. sztuka już jest

na ukończeniu. Młodzież dokłada wszelkich starań i wysiłków celem dokładnego wystawienia tak poważnej w treści sztuki, jak również żeby dać dowody swej zmużonej i wytężonej pracy w kierunku kult. oświatowym. Bilety wcześniej nabywać można u członków Stow. miejscowych i w Księgarni Powszechnej ul. Brzeska Nr 4. Początek przedstawienia o godz. 7 m. 30 w.

Ze Stowarzyszenia Kupców Polskich. Zarząd Oddziału Kujawskiego Stow. Kupców Polskich niniejszem przypomina i prosi pp. członków, aby najpóźniej do d. I kwietnia r. b. wpłacili w Sekretarjacie Stow. składkę na zebraków za czas od I kwietnia do I lipca 1924 r. Sekretarjat Stow. czynny codziennie za wyjątkiem świąt od 10 r. do I pp. i od 4—6 wiecz. (ul. Kalińska 1.)

Przysięga nauczycieli. W czwartek o godzinie 6 wieczorem w sali aktowej Gimnazjum Ziemi Kujawskiej odbyło się uroczyste złożenie przysięgi na wierność Rzeczypospolitej przez Rady Pedagogiczne tutejszych gimnazjów państwowych. Przysięgę pod Krucyfikssem w obecności p. wizytatora K. Wóycickiego, który wygłosił na wstępie krótkie przemówienie o znaczeniu aktu przysięgi i obowiązkach pedagoga, złożyli: przełożona Z. Degen - Ślósarska, dyr. L. Wencel, ks. prefekci Bogdański i Biskupski, le. arze szkolni dr. Maciejowski i dr. Zawadzki oraz 40 nauczycieli gimnazjum państwowego męskiego i żeńskiego. Przysięgę złożyli również woźni.

Taryfa pocztowa-telegraficzna. Na okres od 1-go do 15-go kwietnia r. b. włącznie obowiązują te same opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne, jakie ustalono na czas od 16-go do 31-go b. m.

Skarcenie kupców żydowskich. Minist. przemysłu i handlu wystosowało pismo do centrali związku kupców żydowskich w Warszawie, w którym zwraca uwagę na słaby udział kupców-żydów w podpisywaniu akcji Banku emisyjnego.

Pośredników — jak grzybów po deszczu. Na ulicach naszego miasta, a przeważnie na ulicy 3-go Maja codziennie zauważyć można zgraje rozmaitego typu i pochodzenia pośredników t. zw. pośredników którzy jakkolwiek mając fach w ręku wolą „łazić” i pośredniczyć w wykupywaniu z polskich rąk majątków i handel dla żydów — jak uczciwie pracować. Należałoby wszystkich panów łazików zarejestrować i obłożyć wysokim podatkiem przemysłowym, a wówczas może wezmą się do pracy.

KRONIKA POLICYJNA.

Pijaństwo. Rybarczyka Janai Wesołowskiego Ludwika, Pawłowskiego Kazimiera, Szachowską Waclawę, Celmera Józefa, Koczale Karola, policja pociągnęła do odpowiedzialności za opilstwo i awantury.

Za pobicie. Lewandowski Jana dozorca domu Nr 4 ul. Zduńska pociągnięto do odpowiedzialności za pobicie lokatora.

Kradzieże. Obchód nocny zatrzymał Piaseckiego, Leszczyńskiego, Głińskiego, Przebyszewskiego, Marczewskiego i braci Tepińskich z kartoflami, które pochodziły z kradzieży. Sprawców przesłano władzom sądowym.

— Rutryzn Lajb zam. przy ulicy Królewieckiej Nr 20 zameldował, że został okradziony z biżuterji przez córkę swą, która zbiegła z kochankiem chrześcijaninem.

Z OKOLIC.

Pożary. Na folwarku Józefowo w pow. Włocławskim, własność p. Wilhelma Tyde w dniu 18 b. m. wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem wynikł pożar, który strawił

Wielkie niebezpieczeństwo powodzi we Włocławku.

Wczoraj (czwartek) popołudniu pod wpływem silnych promieni słonecznych i dzięki energicznej akcji oddziału wojska, który co chwila podminowywał grube pokłady lodu na Wiśle, rzeka uwolniona z oków ruszyła. Lody pod Włocławkiem spłynęły. A oczom ciekawych już o godzinie piątej popołudniu ukazała się czysta powierzchnia błyszczącej tali rzecznej.

Przypuszczano, iż niebezpieczeństwo powodzi zniknęło.

Rzesze ciekawych zalegające porzeże Wisły wróciły do domu.

Tymczasem z czwartku na piątek o godzinie 3 w nocy mieszkańcy ulic przylegających do Wisły zostali zbudzeni strasznym trzaskiem i rykiem nieopisanym.

To nagromadzone lody na Wiśle pod Plockiem spłynęły pod Włocławek i tarciem łamaniem, dawały znać o sobie.

O godzinie piątej woda podniosła się na metr wysoko.

Zaczęto gromadzić się nad Wisłą.

O godzinie 7-ej rano Wisła podniosła się prawie do wysokości mostu.

Nowe afery łapownicze w Czechach.

PRAGA, 28 3. (Pat.) Urzędowo donoszą o aresztowaniu radcy ministerjalnego w ministerstwie poczt, Litzmanna, pod zarzutem, że jako referent departamentu dostaw materiałów technicznych dał się przekupić przez niektóre firmy.

W czasie śledztwa Litzmann przyznał się do winy. Poza to aresztowani zostali pod zarzutem dokonania nadużyć: dyrektor zakładów Krizik w Pradze Reisinger oraz obywatel nie-

miecki, dyrektor fabryki aparatów telefonicznych „Telekra” Kohnel.

PRAGA, 28.3. (Pat.) „Rude Pravo” donosi o nowej aferze w ministerstwie obrony krajowej. Idzie tu jak twierdzi dziennik, o dostawy podków, które to dostawy przyjęte zostały przez ministerstwo po cenie normalnej, aczkolwiek materiał był zły i nie nadawał się do użycia.

Dziennik zapowiada dalsze rewelacje w tej sprawie.

dom dla służby dworskiej. Straty pokrywa całkowicie Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych.

— W dniu 21 b. m. wynikł pożar na folw. Krajanki w pow. Włocławskim, własność SS. Kazimierza Głińskiego. Spłonęły 2 stodoły, szopa na siano i szopa na narzędzia rolnicze. Przyczyna pożaru niewiadoma. Straty pokrywa P. D. U. W.

— We wsi Pustki Chocenięskie w pow. Włocławskim 21 b. m. spalił się dom mieszkalny, należący do spadkob. I. Lewandowskiego. Przyczyną pożaru niewiadoma. Straty pokrywa całkowicie P. D. U. W.

Po referacie p. Kotarbińskiej.

W dniu 25 b. m. w sali Towarzystwa Krajoznawczego wygłosiła pani Lucyna Kotarbińska delegatka N. O. K. z centrali warszawskiej referat, który w streszczeniu podaję.

W barwnych pełnych zapału słowach wypowiedziała swą prelegentka radość zalewającą serca nasze z przynależności do wielkiej bogatej a nade wszystko szlachetnej ojczyzny.

Bogactwa mamy niezmiernie: węgla starczy nam na 2000 lat, kopalnie soli, nafty, żelaza, kamieni budowlanych, lasy, rzeki spławne, a nade wszystko lud wierzący i roboczy, którego pracę jak naprzykład Anglja stawia ponad pracę tubylców.

Po odzyskanej wolności założono 5 uniwersytetów, moc niezliczoną szkół powszechnych, a dziś skarb pelen złota i srebra daje jaknajlepszą otuchę kompletnej sanacji warunków finansowych.

Wojsko powinno być szczególnym przedmiotem naszej pieczołowitości, albowiem ze wschodu i zachodu wróg na nas pięci zaciśka. Na północ skrawek morza, a na południe Tatry bardzo słabo nas bronią; natomiast zielona granica wiele pożądana w stosunkach handlowo-przemysłowych stawia nas w bliczu strasznego odwetu z jakim się przedewszystkiem Niemcy szykują. Utrata Pomorza, poznańskiego i prastarych dzielnic piastowskich na Śląsku, które nam przemoc prusacka wydarła — nie da dzisiaj Niemcom chwili spokoju. A lubo nazwać ich można ojcami komunizmu, jednakowoż u siebie potrafili ład inny zaprowadzić, i ażeby powetować utratę zbójcko

przywłaszczonych ziem polskich i różnych kolonji na świecie, dziś oni u siebie zaprowadzili dzień 10 godzinny pracy.

To też z uchem przyłożonem do ziemi bacnie śledzić powinniśmy ich wrogie zamiary, i nienawidząc ich jako odwiecznych naszych wrogów, chciejmy ich naśladować w pracy, karności i oszczędności.

Dalej szanowna prelegentka zwróciła się do kobiet polskich, które tak świetne miejsce zajmują w dziejach naszej przeszłości, a zwłaszcza w wytrwałym kamiennym oporze zakusom tyrańskim naszych potrojnych wrogów.

Wiara, praca, miłość i oszczędność mają kobiety polskie podtrzymywać świetne u narodów wszechświata o sobie mniemanie.

Na dowód zaś jak można pracę naukową pogodzić z ofiarną pracą domowego ogniska przytoczyła sz. prelegentka dzieje p. Curie Skłodowskiej. Polka ta dziś już o sławie wszechświatowej, odznaczona dwiema nagrodami Nobla, której katedry na wyścigi pierwsze uczelnie w świecie ofiarowały, umiała jeszcze swój dzielić między uciążliwą pracę naukową prowadzoną wśród bardzo trudnych warunków materialnych, a obowiązki wczesnej żony i matki.

Skromnie ubrana, gładko przyczesana, z wyrazem dumnej pokory na spokojnym obliczu, służy przykładem dla kobiet, którym nigdy zapominać nie wolno, co winny rodzinie i społeczeństwu.

Wielkie, z serca płynące Bóg zapłać, ślemy niniejszem sz. prelegentce.

M.

TELEGRAMY.

Przed przyjazdem Ks. Arc. Cieplaka.

Wiść o uwolnieniu ks. arcyb. Cieplaka poruszyła opinię całej Polski. W Warszawie projektuje się już powitanie Ks. Arcybiskupa. Zakrzętnęli się przedewszystkiem dawni Jego diecezjanie, bawiający obecnie w Warszawie. W ich liczbie są b. członkowie centralnego komitetu zarządu kościołów w Petersburgu, którzy zamierzają wyjechać na spotkanie arcybiskupa-więźnia i powitać Go na granicy Polski. Ministerjum spraw zagranicznych przyrzekło zawiadomić

telegraficznie o dniu wyjazdu Ks. Arcybiskupa z Moskwy. Narady wstępne w sprawie przyjęcia Ks. Arcybiskupa na granicy, odbyły się we środę.

Mussolini o Polsce.

RZYM, 28.III. (PAT.) Onegdaj odbył się tu bankiet prasy zagranicznej, na który przybył również prezes rady ministrów Mussolini, sekretarz generalny ministerjum spraw zagranicznych Contarini, szef biura prasowego ministerjum spraw zagranicznych Valentino oraz dyrektor gabinetu Debarolli. W rozmowie z korespondentem Pata Mussolini informował się co do wrażeń, jakie wywołał w Polsce fakt udzielenia Polsce pożyczki przez Włochy. Prezes rady ministrów zakończył swoją rozmowę następującym zdaniem: „Sądzę, że stosunki między Polską a Włochami weszły obecnie na drogę istotnej i realnej przyjaźni“.

Marszałek Foch w Rzymie.

RZYM, 28.III. (PAT.) P. R. Marszałek Foch złożył wizytę Mussoliniemu, przyczem towarzyszył mu francuski ambasador w Rzymie. Według wiadomości, niesprawdzonych zresztą dotychczas, niektórych dzienników, wizyta marszałka Focha w Rzymie niewątpliwie przyniesie pewne wyjaśnienie co do tego, jak dalece polityka rządu włoskiego zgadza się z polityką rządu Mac Donalda.

Marszałek Foch u Ojca św.

PARYŻ, 28.III. (PAT.) Papież przyjął na posłuchaniu prywatnym marszałka Focha.

Cyklon.

RZYM, 28-go marca. Pat. Cyklon szalejący pomiędzy Amalfi a Salerno, przybrał rozmiary katastrofalne. Dotychczas naliczono 50 osób zabitych. Z Neapolu wysłano na pomoc wojsko i okręty wojenne.

Powrót Trockiego do rządów.

MOSKWA, 28-go marca. Pat. Wolff. Rada komisarzy ludowych zatwierdziła skład wojskowej rady rewolucyjnej sowieckiej. Przewodniczącym jest Trocki, zastępcą jego Frunze. Ponadto do rady wchodzi 9-ciu innych członków.

Lot dokoła świata.

Londyn, 28-go marca. (P. A. T.)—Aeroplan, na którym lotnicy angielscy wylecieli z Londynu, z zamiarem odbycia podróży dokoła świata i który musiał zatrzymać się w Hawrze z powodu mgły, przybył już dzisiaj po południu do Lugdunu.

Przesilenie gabinetowe we Francji.

PARYŻ 28.III. PAT W tutejszych kołach politycznych wyrażają przekonanie, iż w razie, gdyby Poincaré objął ponownie ster rządu, zatrzymałby wówczas część swych dotychczasowych współpracowników w gabinecie. Możliwe są zmiany na stanowiskach ministrów finansów, marynarki, handlu i spraw wewnętrznych. Jako kandydatów do teki finansów wymienią Marsala i Bakanowski'ego, do teki marynarki — senatora Chaumet. Wybór ministra spraw wewnętrznych nabiera szczególnej wagi ze względu na zbliżające się wybory, to też, jak przypuszczają w tutejszych kołach politycznych, Poincaré powierzyłby tekę spraw wewnętrznych jednemu ze swych współpracowników, jak Colratowi, lub Reibelowi; pozatem wymienione jest nazwisko deputowanego Brousse.

KILKUWERSZÓWKI.

× W Poznaniu odbył się wielki wiec protestacyjny przeciw prześladowaniu Polaków w Niemczech i zamachowi na konsulat w Olsztynie.

Uchwalono domagać się od rządu polskiego energicznych represyj odwetowych.

× W Poznaniu w dzielnicy koszar przy ul. Grunwaldzkiej władze wojskowe budują mały grecki prawosławny kościół, przeznaczony dla żołnierzy tego wyznania.

× W Krakowie rozpoczął obrady pierwszy kongres filozofii prawa. W kongresie uczestniczą przedstawiciele prawie wszystkich uniwersytetów polskich.

× Zarząd niemieckiej partii socjalistycznej postanowił odroczyć zwołany na 30 kwietnia do Berlina kongres socjalistyczny, do okresu powyborczego.

× Liczba bezrobotnych w Niemczech nieokupowanych spadła w ciągu miesiąca marca z 1.173.000 na 980.000.

× Rada miejska w Düsseldorfie postanowiła odebrać nazwę gen. Ludendorfa wszystkim ulicom i instytucjom, noszącym tę nazwę.

× Na uniwersytecie w Klausenburgu w Siedmiogrodzie doszło do wystąpień antysemickich. Studenci rumunowie nie dopuścili żydów do sal wykładowych i laboratoriów. Kilku studentów żydów przytem poturbowano. Rektor zarządził zamknięcie uniwersytetu do czasu uspokojenia umysłów.

× Skutkiem gęstej mgły panującej nad kanałem La Manche, parowiec niemiecki „Heimdal“ zderzył się z parowcem japońskim „Toku“ który zatonął. Zginęło 23 ludzi załogi.

× W strajku tramwajarzy zaszła zmiana na gorsze. Związek mechaników kolejek podziemnych Londynu postanowił porzucić pracę w nocy z czwartku na piątek.

Z Kowala.

Znaną jest Kowalowi i najbliższej okolicy Spółdzielce Stowarzyszenie Spożyców „Oszczędność” zwane u nas popularnie „spółką”. Instytucja ta aczkolwiek nie stara, gdyż początek jej datuje się 1911 roku, jednakże ma już swoją historję. Początek Stowarzyszenia zapowiadał się nadzwyczaj pomyślnie. I pierwsze trzy lata przedwojenne stanowią jasną historję Stowarzyszenia, następne lata już podczas okupacji niemieckiej zachwiały mocno podstawami Stowarzyszenia; a znowu ostatnie lata aż do końca 1922 roku włącznie, zdawało się, że przyprędzą o całkowity upadek Stowarzyszenia. Czem to można wytłumaczyć upadek Stowarzyszenia? Przecież widzimy, że wiele sklepów prywatnych podczas tych czasów przelomowych nie tylko nie zmarniało, ale jeszcze ogromne fortuny porobiło. Zapewne że prywatne sklepy porobiły interesa przeważnie na pasku, na здzierstwie wojennem. Kooperatywa coś podobnego czynić nie mogła. Mimo tego jednak, przy ciągłej z roku na rok dopłacie do udziałów przez członków bytu swego, egzystencji tej uszczuplić nie powinna. Gdzie się działo inaczej trzeba winę zwać na karb niedoleżnych Zarządów, że nie umiano dostosować się do bieżących okoliczności i warunków. Specjalnie nasze Stowarzyszenie mogło się poszczycić Zarządami „spółki”. Co jeden do drugiego prześcigał w dbałości ale o kieszeń własną. Naturalnie, że w składzie Zarządu grał najgłośniejszą rolę gospodarz Stowarzyszenia. Najlepiej naszemu Stowarzyszeniu „zasłużył” się ostatni gospodarz p. W. który aż przez trzy lata „gospodarował”. A jak gospodarował, wiemy o tem dobrze. Ze względu na to, że u „żydów taniej” 65 proc. towarów brał u żydów. Z racji oszczędności brał marne wynagrodzenie, ażeby Stowarzyszenia nie narażać na „niepotrzebne” wydatki jako „dobry” „wzorowy” gospodarz z każdą marką się obliczał, aby wypadło i „tanio” i „dobrze” trzymał się przeważnie furmanów żydowskich gdyż ci tanio za furmanki brali. Stowarzyszenie więc miało wszelkie szanse rozwoju i roz-

kwitu. A gdy jeszcze czy to na zebraniu Rady Nadzorczej czy na Zebraniu Walnem członków rozgadał się, a trzeba przyznać że miał dar przekonywania słuchaczy, miało się wówczas wrażenie że jest to człowiek opatrnościowy przybyły umyślnie z okolic Aleksandrowa-Kujawskiego dla ratowania zagrożonej suchotami „spółki”. I byłoby tak może się działo i nadal niewiadomo do jakiego czasu, gdyby co innego nie mówiły opróżniające się półki oraz próżne pudełka stojące sklep Stowarzyszenia, oraz jedna „podła dusza”, do cna skompromitowała „dobrego” „wzorowego” gospodarza Stowarzyszenia. Okazało się, że gospodarz Stowarzyszenia był dobrym gospodarzem, ale dla siebie. Towary zakupione we Włocławku systematycznie się „tłukły”, „ginęły” tak że po przyjeździe do Kowala ginęło od 1 do 5 proc. wartości towarów. Wiemy również o kombinacjach p. W. wówczas gdy był gospodarzem z żydami Włocławskimi, u których kupował towary. Wiemy że kupował cukier „dla „Stowarzyszenia” a członkowie go na oczy nie widzieli... To wszystko sprawiło że na mocy ostatniego Walnego Zebrania członków Stowarzyszenia, postanowiono sprawę p. W. skierować na drogę sądową. Sprawiedliwości stać się zadość musi. Trzeba dać do zrozumienia wszystkim, których zaufanie społeczeństwa postawi na ich czele, że zaufania tego nadużywać nie wolno! — Precz ze szkodnikami instytucji społecznych!

Członek Stowarzyszenia.

Z listów do Redakcji.

Sądzę, że stanę się wyrazicielem życzeń szerszego grona znajomych, przyjaciół i wielbicieli zgasłego niedawno Prezesa Sądu Okręgowego we Włocławku, znanego i wysoko cenionego działacza społecznego s. p. Władysława Nowcy, podejmując, inicjatywę trwałego upamiętnienia jego działalności na terenie Włocławka i okolicy przez powołanie do życia fundacji Jego imienia, któraby i dla następnych pokoleń była widomą oznaką czci współobywateli dla Jego działalności społecznej i zarazem zmniejszyła niedolę ludzką.

W tym celu zamierzam utworzyć i powołać do życia komitet, do składu którego zaprosić przedstawicieli organizacji społecznych m. Włocławka i jego okolic, którym pamięć zmarłego jest drogą, a także ludzi dobrej woli, którzy sami zechcą przyczynić się do urzeczywistnienia projektu fundacji, aby komitet ten ostatecznie zadecydował, jaką ma być fundacja, jaką drogą zebrać na ten cel potrzebne fundusze i któryby powzięte zamierzenie uskutecznił.

Pożądaniem byłoby, aby powołanemu komitetowi przedłożyć do wyboru kilka projektów, pochodzących z rozmaitych źródeł i dlatego pragnąłbym przez wysłuchanie w drodze ankiety na łamach pism miejscowych opinii w tej kwestji szerszego ogółu ułatwić komitetowi wybór rodzaju fundacji.

Ponieważ s. p. Władysław Nowca za życia swego stale dążył i dopomagał do złagodzenia niedoli ludzkiej, proponuję ze swej strony uczcić pamięć zmarłego przez ufundowanie Domu Starców i Kalek imienia Władysława Nowcy. Fundacja ta winna powstać na terenach miejskich, po za miastem, na czteromorgowej przestrzeni i składać się z szeregu małych dworców, z których w każdym znalazłoby pomieszczenie co najwyżej kilkanaście osób starców lub kalek. Niezabudowane przestrzenie należałoby przeznaczyć na ogrody: spacerowy, warzywny i owocowy.

Mam nadzieję, że szersze grono Czytelników, którym pamięć s. p. Władysława Nowcy jest drogą, zainteresuje się kwestją fundacji i zechce na łamach pisma zabrać głos w tej kwestji.

Racz przyjąć, Szan. ks. Redaktorze, wyrazy poważania z jakim pozostaję

Czesław Rasz
Włocławek, ul. Cyganka № 13.

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu B. sądu okręgowego we Włocławku w dn. 28 września 1923 r. przy firmie „Amerykańska Spółka Akcyjna The American Engineering Co.” wciągnięto jak następuje. Obecnie zarząd stanowią Adolf Kwiatkowski i Antoni Karpiński, zamieszkali we Włocławku ul. Toruńska № 26 z których każdy samodzielnie, na mocy udzielonych pełnomocnictw, ma prawo załatwiać wszelkie czynności, wchodzące w zakres zarządu i kierownictwa spółki; a między innymi podpisywać w imieniu spółki wszelkiego rodzaju zobowiązania i weksle, zawierając i podpisując wszelkiego rodzaju umowy prywatne i notarialne, oraz prowadzić z prawem substytucji wszystkie sprawy sądowe i administracyjne teje spółki.

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego działu A. sądu okręgowego we Włocławku w dn. 26 marca 1924 r. wciągnięto jak następuje przy firmie: „Wacław Ossowski” — Pomiedzy właścicielem firmy, Wacławem Ossowskim a żoną jego Jadwigą z Ogrodowiczów zawarta została dn. 18 października 1923 r. za № 308 przed notariuszem Dmochowskim w Lipnie, intercyza, ustalająca wyłączenie majątku i spólność dorobku.

OFIARY.

Dla Geniusi 25.000.000. Mk.
Na nędze wyjątkową 25.000.000 Mk.
Na inwalidów wojen. 25.000.000 Mk.
Na obronę powietrz. 25.000.000 Mk.
Zebrane w dniu Imienin trzech solenizantek d. 25/III-24 r.

Zamiast kwiatów na trumnie dla uczczenia s. p. Franciszki Szalek nieodżałowanej długoletniej współpracownicy na Konf. św. Wincentego a Paulo, dziesięć milionów marek składa Domaradzka.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Dom do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość Brzeska 13.

Do wdzierżawienie młyn wodno parowy dowiedzieć się Plac Dąbrowskiego 9.

Okazyjnie do sprzedania 3 morgi ziemi z obłosem w tym jedna morga łąki przy ul. Żytniej 64. Wiadomość I. Taube, Piękarska 10.

Ogródek z warzywem i kilkoma drzewkami owocowymi do wdzierżawienia. Długa 20.

Osoba inteligentna, starsza, znająca gospodarstwo wiejskie i miejskie poszukuje posady gospodyn na wsi lub w mieście. Wiadomość w Administracji.

Praktykanta pięknie piszącego lub geometrę—pomocnika przyjmę. Zabia 2, m. 1.

Sprzedaj towarów wełnianych i zakład krawiecki T. TOMCZAK, Włocławek, Cyganka 16 poleca towary na sezon wiosenny i letni w najlepszych gatunkach krajowych i zagranicznych. Wykonanie robót solidne. Ceny przystępne.

Skrzypce, altówkę — koncertowe — sprzedam. Zabia 2, m. 1.

Skradziono portfel z pieniędzmi, dokumentami i książeczką wojskową Jana Balińskiego, wydaną przez P. K. U. Brześć-Litew

Zgubiono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Włocławek na imię Fiszel Leib Gothardt. Niniejszem uwiadamia się.

Zgubiono legitymację pocztową, książeczkę wojskową oraz papiery cechowe na imię Stanisława Czernieckiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono legitymację pocztową, książeczkę wojskową, oraz papiery cechowe na im. Stanisława Czerwińskiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.

Zgubiono portfel zawierający paszport, książeczkę wojskową i inne dokumenty Stefana Lateckiego. Łaskawy znalazca zechce oddać do policji.